

**Okruhy otázek k atestační zkoušce specializačního vzdělávání
v oboru Intenzivní péče v pediatrii**

Dětská sestra pro intenzivní péči

I. okruh

1. Rozdělení dětského věku

Anatomické a fyziologické odlišnosti dětského věku v souvislosti s resuscitací, zajišťováním dýchacích cest a s anestézií.

2. Fyzikální vyšetřování dítěte

Základní vyšetřovací metody, příprava dítěte na vyšetření, postup vyšetřování, základní hodnoty vitálních funkcí.

3. Monitoring na ARO a JIP

Invazivní a neinvazivní monitorace, základní principy monitorování, práce sestry.

4. Potřeby dítěte na ARO a JIP

Rozdělení potřeb, jejich hodnocení a uspokojování, hodnotící metodiky v péči o dítě na ARO a JIP.

5. Kardiopulmonální resuscitace

Rozdělení, cíle KPR, termíny používané v praxi (klinická smrt, biologická smrt, smrt mozku), rozdíly v KPR u dětí a dospělých.

6. Základní neodkladná resuscitace dítěte

Zahájení, nezahájení, ukončení resuscitace, poloha dítěte, postup resuscitace, poměr ventilace a komprese, komplikace resuscitace.

7. Rozšířená neodkladná resuscitace dítěte

Druhy pomůcek a farmak, důvod a způsob použití, postup resuscitace, komplikace resuscitace.

8. Stavy vyžadující zvláštní postup resuscitace u dětí

Postup resuscitace, povinnosti sestry, komplikace resuscitace (PNO, akutní hemoragie, poruchy srdečního rytmu, resuscitace u popálených, po zasažení elektrickým proudem, po tonutí).

9. Defibrilace u dětí

Indikace k defibrilaci, pomůcky, přístroje, úkoly sestry, postup defibrilace.

10. Postupy při řešení obstrukce dýchacích cest

Gordonův manévr, Heimlichův hmat, komprese hrudníku, koniopunkce, koniotomie, indikace k provedení, kontraindikace.

11. Zajištění dýchacích cest u dětí

Postupy bez pomůcek, s pomůckami, druhy pomůcek, indikace k použití, kontraindikace, komplikace, obtížná intubace.

12. Umírající dítě na ARO a JIP, SIDS

Potřeby umírajícího dítěte, příprava na smrt, dárcovství orgánů, péče o tělo, dokumentace.

13. Enterální výživa dítěte v poresuscitační péči

Základní složky výživy, hodnocení nutričního stavu dítěte, indikace a kontraindikace enterální výživy, cesty pro enterální přívod výživy, ošetrovatelská péče.

14. Parenterální výživa dítěte v poresuscitační péči

Rozdělení parenterální výživy, techniky podání, jejich indikace, kontraindikace a komplikace, systémy pro podání parenterální výživy, ošetrovatelská péče.

15. Péče o dítě s poruchou vědomí

Příčiny poruch vědomí, klinické projevy, diagnostika, léčba, ošetrovatelská péče.

16. Péče o dítě v křečích

Příčiny křečí, klinické projevy, diagnostika, léčba, ošetrovatelská péče.

17. Péče o dítě se závažným postižením dýchacího systému

Příčiny postižení, klinické projevy, diagnostika (laryngitis, epiglottitis, aspirace, apod.), léčba, ošetrovatelská péče.

18. Péče o dítě s oběhovou nedostatečností

Příčiny onemocnění, klinické projevy, diagnostika (srdeční selhání, arytmie, šok), léčba, ošetrovatelská péče.

19. Péče o dítě s akutním postižením CNS

Příčiny postižení, klinické projevy, diagnostika, léčba, ošetrovatelská péče.

20. Péče o dítě s život ohrožujícím poraněním

Definice pojmů (trauma, polytrauma, popáleniny), iniciální zhodnocení stavu a stabilizace traumatizovaného dítěte, péče o dítě s poraněním jednotlivých částí těla, diagnostika, léčba, ošetrovatelská péče.

21. Péče o dítě s akutním selháním ledvin

Příčiny selhání, klinické projevy, diagnostika, léčba, ošetrovatelská péče.

22. Péče o intoxikované dítě

Příčiny intoxikace, klinické projevy, diagnostika, léčba, ošetrovatelská péče.

23. Péče o dítě s jaterním selháním

Patofyziologie akutního jaterního selhání, klinické projevy, diagnostika, léčba, ošetrovatelská péče.

24. Péče o dítě s náhlou onkologickou příhodou

Klinické projevy, infekční komplikace (syndrom nádorového rozpadu), léčba a ošetrovatelská péče.

25. Péče o dítě s život ohrožujícím krvácením

Příčiny, klinické projevy, diagnostika, léčba, ošetrovatelská péče.

26. Péče o dítě po závažných operačních výkonech

Péče o ránu, drény, invazivní vstupy, stomie, prevence a řešení komplikací, včasná mobilizace, rehabilitace, realimentace.

27. Péče o dítě po transplantaci

Indikace k transplantaci, vhodný příjemce, čekací listina, dárcovství orgánů, definice a mechanismus stanovení mozkové smrti, péče o dárce orgánů, odběr orgánů.

II. okruh

1. Třístupňová regionální péče o těhotnou a novorozence

Transport v děloze, indikace k transportu novorozence, zajištění novorozence v průběhu transportu, práce sestry, dokumentace.

2. První ošetření novorozence na porodním sále

Identifikace, péče o pupeční pahýl, prevence konjunktivitidy, prevence krvácivého onemocnění novorozenců, přiložení dítěte k matce, bonding.

3. První vyšetření novorozence po porodu

Anamnéza, podmínky vyšetřování, celkové zhodnocení, vitální známky, neurologický screening, vyšetření jednotlivých částí těla.

4. Resuscitace novorozence na porodním sále

Příprava k resuscitaci, zastoupení personálu, pomůcky, postup, poměr kompresí a ventilace, komplikace.

5. Stavy vyžadující zvláštní postup resuscitace novorozence

Postup resuscitace, povinnosti sestry, komplikace resuscitace (ELBW, hydrops plodu, diafragmatická hernie, atrezie choan, jícnu, apod.).

6. Zajištění termoneutrálního prostředí novorozenci na JIP

Výhody a nevýhody inkubátorů, otevřených vyhřívaných lůžek, postýlek, měření tělesné teploty.

7. Sledování a hodnocení kardiopulmonální přestavby a poporodní adaptace novorozence

Zajištění tepelného komfortu novorozence po porodu, fáze poporodní adaptace, hodnocení dle Apgarové.

8. Péče o hypotrofického novorozence

Příčiny hypotrofie, klinické projevy, nejčastější problémy novorozence související s hypotrofií,

9. Péče o novorozence s nízkou porodní hmotností

Příčiny nedonošenosti a nezralosti, klinické projevy, nejčastější problémy novorozence s nízkou porodní hmotností.

10. Péče o hypertrofického a přenášeného novorozence

Příčiny hypertrofie a přenášení, klinické projevy, nejčastější problémy související s hypertrofií a přenášením.

11. Péče o novorozence s porodním poraněním

Druhy poranění, klinické projevy, diagnostika, léčba, ošetřovatelská péče.

12. Péče o novorozence s perinatální asfyxií

Patogeneze hypoxie, klinický obraz asfyxie, dlouhodobé následky hypoxie plodu, diagnostika, léčba (řízená hypotermie), ošetřovatelská péče.

13. Péče o novorozence s poruchou vnitřního prostředí

Složky vnitřního prostředí, klinické projevy jednotlivých poruch, diagnostika, léčba, ošetřovatelská péče.

14. Péče o novorozence s poruchou dýchání

Klinické projevy, diagnostika (vrozené a získané poruchy), léčba, ošetrovatelská péče.

15. Péče o novorozence s distenzní terapií

Zajišťování volných cest dýchacích, dekomprese žaludku, jednotlivé způsoby distenzní terapie a komplikace jejich použití.

16. Péče o novorozence s onemocněním nervového systému

Příčiny vzniku, klinické projevy, diagnostika (vrozená a získaná onemocnění), léčba, ošetrovatelská péče.

17. Péče o novorozence s onemocněním kardiovaskulárního systému

Příčiny vzniku, klinické projevy, diagnostika (vrozená a získaná onemocnění), léčba, ošetrovatelská péče.

18. Péče o novorozence s poruchou kožní integrity

Nejčastější iatrogenní poškození kůže novorozence, prevence (koupel, použití dezinfekce, emoliencií, adheziv), léčba, hodnocení rizika poškození kůže (hodnotící škály).

19. Infekce novorozenců

Klinické projevy, diagnostika (vrozené a získané), léčba, ošetrovatelská péče.

20. Hematologická problematika novorozenců

Příčiny vzniku, klinické projevy, diagnostika (žloutenky, anémie, polycytémie, krvácivé projevy), léčba, ošetrovatelská péče.

21. Péče o novorozence s onemocněním GIT

Příčiny vzniku, klinické projevy, diagnostika (vrozená a získaná onemocnění), léčba, ošetrovatelská péče.

22. Péče o novorozence s onemocněním močového ústrojí

Příčiny vzniku, klinické projevy, diagnostika (vrozená a získaná onemocnění), léčba, ošetrovatelská péče.

23. Péče o novorozence se stomiemi

Druhy stomií, indikace k zavedení stomie, stomické pomůcky, ošetrovatelská péče, výživa stomika (realimentace).

24. Péče o novorozence s neonatálním abstinenčním syndromem (NAS)

Druhy závislostí, klinické projevy NAS, diagnostika, hodnotící škály, léčba, ošetrovatelská péče.

25. Péče o novorozence se syndromem třeseného dítěte (SBS)

Příčiny vzniku, klinické projevy, diagnostika, léčba, ošetrovatelská péče, prevence.

26. Etický přístup v péči o novorozence na JIP

Komunikace s rodiči nemocného novorozence, komunikace s novorozencem.

27. Fyzioterapie a kinestetika v péči o novorozence

Význam aplikace a nejčastější indikace pro fyzioterapii, využití kinestetiky.

III. okruh

1. Kyslíková terapie u dětí

Indikace, metody kyslíkové terapie, kontraindikace, komplikace, monitorace normoxémie, ošetrovatelská péče.

2. Umělá plicní ventilace u dětí

Indikace UPV, metody UPV, komplikace, ošetrovatelská péče o dítě na UPV (i v domácím prostředí), péče o kanylu, o přístroje.

3. Hemoterapie u dětí

Transfuzní přípravky a krevní deriváty, jejich indikace, způsob skladování, přípravy a podání, potransfuzní reakce.

4. Eliminační metody u dětí

Peritoneální dialýza, hemofiltrace, hemodialýza, hemoperfuze, pomůcky, roztoky, přístroje, příprava dítěte, postup výkonu, prevence a řešení komplikací, ošetrovatelská péče.

5. Péče o cévní vstupy u dětí

Rozdělení cévních vstupů, indikace k zajištění, techniky zajišťování, ošetrování vstupů, komplikace při zajišťování, při dlouhodobém zajištění, při rušení katétrů.

6. Péče o dítě trpící bolestí

Patofyziologie bolesti, hodnocení bolesti, hodnotící škály u dětí, nefarmakologické tišení bolesti, léčba bolesti, zásady nakládání s omamnými látkami, příprava dítěte na bolestivý zákrok.

7. Zajišťování homeostázy vnitřního prostředí během operačního výkonu a v perioperačním období

Druhy roztoků, indikace jejich podání, množství roztoků vzhledem k hmotnosti a věku dítěte.

8. Screeningová vyšetření u novorozenců

Význam, cíle a podmínky screeningu, druhy vyšetření, způsoby odběru krevních vzorků, dokumentace.

9. Organizace zdravotnické záchranné služby (ZZS)

Složky ZZS, návaznost přednemocniční neodkladné péče na klinická zařízení, organizace práce na akutních příjmových odděleních, organizace transportu novorozenců, dokumentace.

10. Zajištění proti šíření nozokomiálních nákaz na ARO a JIP

Složky protiepidemického režimu, bariérová ošetrovatelská technika.

11. Vyšetření dítěte před celkovou a místní anestézií

Vyšetření základní a doplňující, anesteziologická anamnéza, stanovení operačního rizika.

12. Příprava dítěte k zákroku

Psychická, somatická, premedikace (význam, způsob a doba provedení), lačnění.

13. Celková anestézie

Anesteziologické techniky, úvod do anestézie, udržování, ukončení, možné komplikace a jejich řešení.

14. Farmaka používaná v anesteziologii

K celkové a místní anestézii, k premedikaci, k relaxaci, jejich indikace, kontraindikace, způsoby podání.

15. Místní anestézie

Indikace, účel, rozdělení podle způsobu provedení, možné komplikace a jejich řešení.

16. Kombinovaná anestézie

Indikace ke kombinované anestézii, techniky provedení, farmaka používaná při kombinované anestézii, možné komplikace.

17. Anestézie v porodnictví

Druhy výkonů, volba anestézie a anestetik, možné komplikace.

18. Anestézie u novorozenců

Druhy výkonů, volba anestézie a anestetik, možné komplikace.

19. Anestézie u ambulantních výkonů

Druhy výkonů, volba anestézie a anestetik, možné komplikace.

20. Anestézie u operačních výkonů v neurochirurgii

Druhy výkonů, volba anestézie a anestetik, možné komplikace.

21. Anestézie u operací na hlavě

Druhy výkonů (oční, ORL,) volba anestézie a anestetik, možné komplikace.

22. Anestézie u operačních výkonů na hrudníku

Druhy výkonů, volba anestézie a anestetik, možné komplikace.

23. Anestézie u břišních operací

Druhy výkonů, volba anestézie a anestetik, možné komplikace.

24. Anestézie při hromadných neštěstích

Druhy událostí, volba anestézie a anestetik, možné komplikace.

25. Anestézie u komplikujících onemocnění

Druhy komplikací, volba anestézie a anestetik.

26. Anestézie u popálených a v plastické chirurgii

Druhy výkonů, volba anestézie a anestetik, možné komplikace.

27. Náplň práce anesteziologické sestry

Organizace příjmu dítěte na operační sál, zajištění teplotního komfortu dítěte, prevence proleženin, předávání dítěte, dokumentace v anesteziologii.

Doporučená literatura

1. BOLEDOVIČOVÁ, M. a kol. *Pediatrické ošetrovatel'stvo. Učebnica pre fakulty ošetrovatel'stva*. 2. prepracované a doplnené vydanie. Martin: Osveta, 2006. 209 s. ISBN 80-8063-211-1
2. FEDOR, M. a kol. *Intenzivní péče v pediatrii*. Martin: Osveta, 2006. 461 s. ISBN 80-8063-217-0
3. FEDORA, M. a kol. *Dětská anesteziologie*. Brno: NCO NZO, 2012. 252 s. ISBN 978-80-7013-544-0
4. FENDRYCHOVÁ, J. *Základní ošetrovatelské postupy v péči o novorozence. Vybrané kapitoly*. Praha: Grada Publishing, 2011. 192 s. ISBN 978-80-247-3940-3
5. FENDRYCHOVÁ, J. *Hodnotící metodiky v neonatologii*. Brno: NCO NZO, 2004. 87 s. ISBN 80-7013-405-4
6. FENDRYCHOVÁ, J. BOREK, I. a kol. *Intenzivní péče o novorozence. 2. přepracované vydání*. Brno: NCO NZO, 2012. 425 s. ISBN 978-80-
7. FENDRYCHOVÁ, J. a kol. *Vybrané kapitoly z ošetrovatelské péče v pediatrii. 2. část. Péče o novorozence*. Brno: NCO NZO, 2009.
8. FENDRYCHOVÁ, J. KLIMOVIČ, M. a kol. *Péče o kriticky nemocné dítě*. Brno: NCO NZO, 2005. 412 s. ISBN 80-7013-427-5
9. FENDRYCHOVÁ, J., ŠEMOROVÁ, H. *Ošetrování stomií u dětí. 2. rozšířené vydání*. Brno: NCO NZO, 2005. 66 s. ISBN 80-7013-426-7
10. FENDRYCHOVÁ, J., ZOUHAROVÁ, A., VACUŠKOVÁ, M. *Ošetrovatelské diagnózy v pediatrii. 2. rozšířené vydání*. Brno: IDV PZ, 2005. 160 s. ISBN 80-7013-432-1
11. HANDL, Z. *Monitorování pacientů v anesteziologii, resuscitační a intenzivní péči – vybrané kapitoly. 4. doplněné vydání*. Brno: NCO NZO, 2007. 149 s. ISBN 978-80-7013-459-7
12. HRODEK, O., VAVŘINEC, J. *Pediatric*. Praha: Galén, 2002. 767 s. ISBN 80-7262-178-5
13. KASAL, E. a kol. *Základy anesteziologie, resuscitace, neodkladné medicíny a intenzivní péče – pro lékařské fakulty*. Praha: Karolinum, 2003. 374 s. ISBN 80-246-0479-5
14. KOUTECKÝ, J., KABÍČKOVÁ, E., STARÝ, J. *Dětská onkologie pro praxi*. Praha: Triton, 2002. 179 s. ISBN 80-7254-288-5
15. LARSEN, R. et al. *Anestézie*. Praha: Grada Publishing, 1998. 1376 s. ISBN 80-247-0476-5
16. LEBL, J., PROVAZNÍK, K., HEJCMANOVÁ, L. *Preklinická pediatrie*. Praha: Galén, 2003. 248 s. ISBN 80-7262-207-2

17. LEIFER, G. *Úvod do porodnického a pediatrického ošetrovatelství*. Praha: Grada Publishing, 2004. 952 s. ISBN 80-247-0668-7
18. NEVORAL, J. a kol. *Výživa v dětském věku*. Jinočany: Nakladatelství H&H, 2003. 434 s. ISBN 80-86022-93-5
19. PACHL, J., ROUBÍK, K. *Základy anesteziologie a resuscitační péče dospělých i dětí*. Praha: Karolinum, 2003. 374 s. ISBN 80-246-0479-5
20. PEYCHL, I. *Nedonošené dítě v péči praktického a nemocničního pediatra*. Praha: Galén, 2005. 164 s. ISBN 80-7262-283-8
21. POPÍKOVÁ, R. Hygienická starostlivosť o dieťa v bezvedomí. *Sestra*, Január 2004. s. 23
22. SEDLÁŘOVÁ, P. a kol. *Základní ošetrovateľská péče v pediatrii*. Praha: Grada Publishing, 245 s. ISBN 978-80-247-1613-8
23. ŠNAJDAUF, J., CVACHOVEC, K., TRČ, T. *Dětská traumatologie*. Praha: Galén, 2002. 180 s. ISBN 80-7262-152-1
24. ŠTĚRBA, J. a kol. *Podpůrná péče v dětské onkologii*. Brno: NCO NZO, 2008. 240 s. ISBN 978-80-7013-483-2
25. VELEMÍNSKÝ, M., ŠVIHOVEC, P., VELEMÍNSKÝ, M. *Infekce plodu a novorozence*. Praha: Triton, 2005. 414 s. ISBN 80-7254-614-7